

HET GROTE DOEBOEK

VOOR VAKANTIEGANGERS

RAQUEL PIÑEIRO

Gouda, MMXXIII

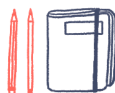
BEA LOZANO

DE HIPPIE TRAIL

Backpacken vanuit West-Europa naar India was in de jaren zestig en zeventig een lange reis die enorm populair was bij vooral de jongeren generatie. Deze wereldreis stond destijds bekend als de 'Hippie Trail'.

Mensen die deze route aflegden, reisden vaak maandenlang met een klein budget door landen als Turkije, Iran, Afghanistan en India. Dit werd liftend of met eigen vervoer gedaan of je kon een ticket kopen voor een bus die de hele trail aflegde. De route was vooral populair onder de jongeren die deze onderneming zagen als een manier om levenservaring op te doen, op avontuur te gaan, zichzelf te vinden en nieuwe mensen te leren kennen.

Toen in 1968 zelfs The Beatles de reis naar India ondernamen, bereikte de populariteit van

deze route een hoogtepunt. Jongeren van over de hele wereld ondernamen de 'Hippie Trail'.

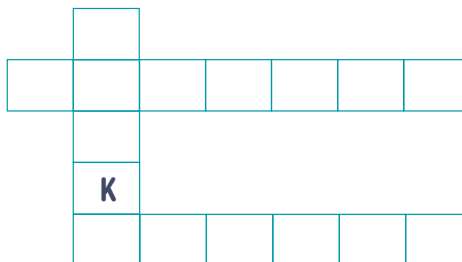
Eén groep vrienden besloot deze route nog verder door te trekken en reisden vanaf India door naar verschillende landen waaronder Thailand, Singapore, Indonesië en Oost-

Timor. Het eerste deel van hun reis legden ze af met een busje dat ze in Londen voor 65 pond op de kop hadden getikt. Ze verkochten hem in Kaboel en vervolgden hun reis met allerlei vervoer, zelfs een Nieuw-Zeelands vrachtschip waarmee ze naar Australië voeren, het eindpunt van hun route. Zij schreven vervolgens hun reiservaringen op in een van de eerste echte reisgidsen voor backpackers.

Als je het doolhof oplost, ontdek je een deel van de route die deze vrienden hebben afgelegd. Maar let goed op, want sommige wegen zijn doodlopend en deze bestemmingen zijn geen deel van de route. Om te weten welke van de drie steden in het labyrint niet bij de route horen, moet je eerst de volgende puzzel oplossen. We geven je één letter die al goed staat en de andere letters moet je uit het schema eronder halen. Zorg dat je ze allemaal maar één keer gebruikt. Als je eenmaal weet welke steden je moet overslaan, moet je alleen nog de weg uit het labyrint zien te vinden.

A	M	B	E	E
I	G	E	I	K
H	T	N	N	J

NATUURREIZEN

NOORD EN ZUID

LANDSCHAPPEN WAAR JE STIL VAN WORDT

Deze landschappen zijn zo prachtig, dat er geen zinnig woord meer uit je mond komt. Zet de letters in de juiste volgorde en ontdek het landschap dat we bedoelen.

1. VAATVERNAUWING ELZALÚ

Het geluid op deze plaats, op de grens tussen Argentinië en Brazilië, is onvergetelijk.

2. ÑARCOS SCAELIT

Deze Colombiaanse rivier is beroemd om zijn kleurenrijkdom.

3. VET IMPLICEREN

Kroatisch nationaal park waar het – sorry – verboden is te zwemmen.

4. IVFF KORENHALMEN

Hoogtevrees verzekerd op deze beroemde toeristische plek in Ierland.

5. TRÍO TINO

Zijn opvallende kleur is te danken aan de mineralen uit de afzettingen in de Spaanse provincie Huelva.

6. NAC ANDROGYN

Deze kloof zien in de Verenigde Staten is als getuige zijn van de vorming van de aarde.

7. FADE STEENWOLPLAAT

Verplichte stop als je over de spectaculaire Great Ocean Road in Australië reist.

8. STEIGEREN

Wilde dieren spotten doe je zeker in dit reservaat in Tanzania.

9. BO AANHALIG

Een van de beroemdste Vietnamese baaien.

10. L PATRONISEERDE

Natuurlijk toeristenparadijs in Chili, omgeven door gletsjers, rivieren en bossen.

De moeite die het kost (vooral financieel) om naar de polen te reizen, maakt ze des te aantrekkelijker. Als je het ervoor over hebt, vind je zowel op de Noord- als op de Zuidpool schitterende landschappen, een bijzondere fauna en meer schakeringen wit dan je ooit vermoed had. Maar achter het bekende gedeelte imago van sneeuw, ijs en blizzards, gaan toch redelijk wat verschillen schuil tussen de twee polen.

De helft van onderstaande fenomenen hoort bij de Noordpool en de andere bij de Zuidpool. Zet ze in het juiste rijtje.

- drijfijs • pinguïns • bijna onbewoond • lage temperaturen • compleet met ijs bedekt continent • nóg lagere temperaturen • Arctische Oceaan • bewoond • ijsberen • Antarctica

NOORDPOOL • ZUIDPOOL

_____	•	_____
_____	•	_____
_____	•	_____
_____	•	_____
_____	•	_____
_____	•	_____
_____	•	_____
_____	•	_____
_____	•	_____
_____	•	_____

GEHEIME NATUURLIJKE BESTEMMING

In dit hoofdstuk vind je vier aanwijzingen die je helpen een mysterieus land te vinden. Kun je raden welk land dat is?

EERSTE HINT: je vindt er een paar van de mooiste stranden ter wereld.

KOFFIETIJD

Je nachtrust loopt gevaar. Je bent uitgenodigd voor een koffieproeverij van typische koffies uit allerlei landen en je moet maar liefst acht verschillende brouwsels proeven. Bovendien moet je raden om welke het gaat aan de hand van de kop waarin de koffie je wordt geserveerd. Deze koffies ga je drinken:

Griekse Frappé

Dit koele mengsel van koffie en ijs is overal ter wereld populair geworden en in Griekenland overal verkrijgbaar.

Italiaanse espresso

Vergeet cappuccino, macchiato en andere ingewikkelde brouwsels, de koffie waar Italianen de dag mee beginnen en de favoriete drank van de meeste Italianen, is een snel pieplein kopje espresso die het liefst in één teug wordt opgedronken, staand aan de bar.

Australische Flat White

In Australië en Nieuw-Zeeland was koffie altijd het arme neefje van thee. Tot een club jonge liefhebbers van deze drank een actie startte voor de promotie van een lekkere koffie die zich over de hele wereld heeft verspreid. Een Flat White is een espresso met melk en een klein beetje schuim.

Jamaicaanse koffie

Deze wordt bij voorkeur gemaakt van de exclusieve blue mountain-koffie uit Jamaica, gemengd met rumroom en ijs.

Cà Phê Trúng uit Vietnam

De Fransen hebben koffie geïntroduceerd in Vietnam, waar dat nu in een glas wordt gedronken met ijsblokjes, gezoet met gecondenseerde melk.

Turkse koffie

Deze traditie gaat ver terug. Het eerste koffiehuis in Istanbul werd in 1640 geopend en sindsdien is deze drank onlosmakelijk verbonden met de Turkse cultuur, als het kan samen met zoete Turkse lekkernijen. Om twee logische redenen drink je de drab onderin het kopje niet op: het smaakt vies en als je het wel zou opdrukken, hoe kunnen ze dan nog je toekomst voorspellen?

Indonesische Kopi Telur

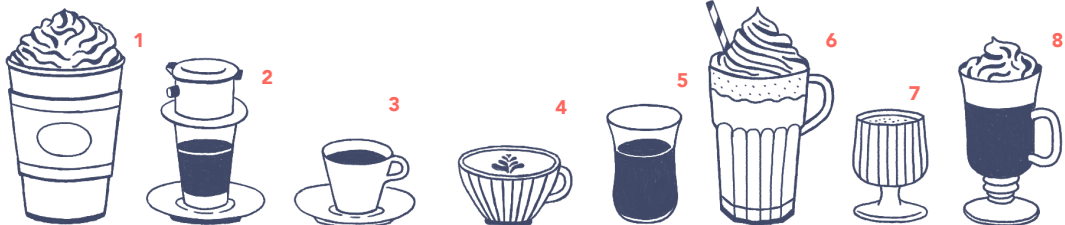
Inderdaad, de beroemdste koffie van Indonesië is Kopi Loewak, tegelijk ook de duurste koffie ter wereld om een vrij onsmakelijke reden: de bonen worden uit de poep gepeuterd van een soort civetkatten. Dit dier heeft het talent om te weten wat de verste en lekkerste koffiebonen zijn. Die eten ze op en poepen ze bijna ongeschonden weer uit. Maar naast deze peperdure en kennelijk uitstekende koffie, kun je in Indonesië ook genieten van andere soorten, die wat minder ingewikkeld worden geoogst en verwerkt, bijvoorbeeld Kopi Telur: koffie met een rauw ei en suiker.

Amerikaanse Frappuccino

Deze variant kent evenveel tegenstanders als verslaafden. De koffieketen Starbucks heeft vanuit Seattle de wereld veroverd en koffiedrinken zelfs populair gemaakt in landen waar dat nauwelijks werd gedronken. Hun bekendste specialiteit is de Frappuccino, een soort van smoothie die zo flexibel is dat er soms zelfs niet eens koffie in zit.

HINTS:

- ⇒ De Vietnamese Cà Phê en Turkse koffie worden geserveerd in een glas.
- ⇒ De hoge kopjes zijn voor Frappuccino en Frappé.
- ⇒ De kopjes voor Frappé, Flat White en Kopi Telur zijn gestreept.
- ⇒ Bij de Cà Phê en de espresso zit een schoteltje.
- ⇒ Het kopje voor Jamaicaanse koffie is groter dan die voor Kopi Telur.
- ⇒ Het kopje voor de Flat White heeft een oor.

RAAD DE CULINAIRE INDRINGER

De traditionele wereldgerechten uit de volgende rijtjes hebben één kenmerk gemeen en eentje hoort er niet bij. Geef aan welke niet in het rijtje thuishoort.

- 1 Momo (Tibet)
Borsjtj (Rusland)
Dimsum (China)
Buuz (Mongolië)
Mandu (Korea)
- 2 Jambalaya (Verenigde Staten)
Pilav (Turkije e.o.)
Bigos (Polen)
Paella (Spanje)
Arroz chaufa (Peru)
Nasi goreng (Indonesië)
- 3 Huevos rancheros (Mexico)
Churros con chocolate (Spanje)
Poutine (Canada)
Shakshouka (Israël)
Ful medames (Egypte)
Kaya toast (Singapore)
- 4 Cannoli (Sicilië)
Baklava (Griekenland e.o.)
Palacsinta (Hongarije)
Tamales (Midden- en Zuid-Amerika)
Alfajores (Argentinië, Peru)
Chebakia (Marokko)
- 5 Gefilte fish (Israël)
Fish and chips (Groot-Brittannië)
Hákarl (IJsland)
Gravlax (Scandinavië)
Hummus (Midden-Oosten)
Ceviche (Ecuador, Peru)
- 6 Saté (Indonesië)
Naan (India)
Focaccia (Italië)
Challah (Israël)
Baguette (Frankrijk)
Pumpernickel (Duitsland)
- 7 Halloumi (Griekenland)
Vacherin Mont d'Or (Frankrijk)
Stilton (Engeland)
Munster (Frankrijk)
Taleggio (Italië)
Andouillette (Frankrijk)

WAAR KOMT DIT BROODJE VANDAAN?

Weinig zaken zijn universeler dan een 'broodje met iets'. We zouden een reis rond de wereld kunnen maken naar de 80 beroemdste broodjes, maar kun je ons ook vertellen waar elk broodje vandaan komt? Bijvoorbeeld: de Cubaanse sandwich (met citrusvruchten, gemarineerd varkensvlees, augurken, ham, kaas en mosterd) is typisch, jawel, voor Cuba en Florida. Alleen zijn niet alle broodjes zo gemakkelijk te raden als deze. We geven je de basisingrediënten van elk broodje, zodat je de koekenpan alvast kunt gaan verhitten en het brood kunt gaan snijden.

GEHEIME GASTRONOMISCHE BESTEMMING

TWEDE HINT: de lokale keuken is een combinatie van de Maleise, Chinese en Indiase keuken.

KOMT UIT:

Vietnam
Japan
Finland
Frankrijk
New Orleans
Mexico
Portugal
Uruguay

Po'boy: gebakken zeevruchten met tomaat, sla en remouladesaus (mayonaise, bieslook, mosterd en citroen) op stokbrood.

Chivito: broodje met gegrilde biefstuk met ham, kaas, tomaat, sla en ei.

Francesinha: broodje met rundvlees, worst en ham, met gesmolten kaas eroverheen en overgoten met hete saus.

Croque-monsieur: warme sandwich met gekookte ham en gegrilde kaas.

Bánh mì: gemarineerd varkensvlees met ingemaakte groenten, komkommer, mayonaise en koriander op stokbrood.

Kastu sando: broodje gepaneerd varkensvlees met julienne gesneden kool en een zoetzure saus.

Torta ahogada: varkensvlees met bonen, overgoten met tomatensaus op een broodje.

Porilainen: broodje met worst, uien, augurken, ketchup en mosterd.

RAAD HET RESUMÉ

Kun jij ontdekken welke samenvatting bij welk beroemd reisboek hoort?

1. Nobelprijswinnaar die als censor werkte en een schandaal veroorzaakte toen hij op TV vertelde dat hij anaal anderhalve liter water kon opnemen. Hij ging op rondreis langs een paar Castiliaanse dorpen.

2. Een paar verveelde hypochondrische studenten maken samen met hun vriend Montmorency een wandeling langs de Theems. Een van hen wilde een handige reisgids schrijven over zijn ervaringen maar het werd uiteindelijk een humoristische klassieker.

3. Daar, aan de voet van de Ngong Hills, had ze een boerderij.

4. De auteur van dit boek ging naar een stad die zo schitterend mooi was dat hij een zenuwaanval kreeg. Dit syndroom is later naar hem vernoemd.

5. Jazz, drugs, alcohol, cadillacs, gewelddadige liefdesrelaties en veel New York, Denver, San Francisco en Mexico City.

6. Hij vertrok uit Llufrú maar ging niet ver weg, want zoals hij zei: 'Ik beken dat ik weinig met exotisme heb. Ik ben zelden heldhaftig of dapper. Ik houd van beschaafde landen, houtsnip op canapés en patrijs op mediterrane wijze.'

7. De mooiste 'rampzalige reizen' van deze oorlogscorrespondente waren naar Kreta, naar het door oorlog verscheurde China samen met haar beroemde echtgenoot, een boottocht door het

BOEKEN:

Promenades dans Rome
Reizen met Herodotus
Travels with Myself and Another: Five Journeys from Hell
On the Road
Viaje en autobús
Out of Africa
Viaje a la Alcarria
Drie mannen in een boot

Caribisch gebied, een reis dwars door Afrika van oost naar west en een bezoek aan de USSR tijdens de Koude Oorlog.

8. Deze journalist wilde koste wat kost weg uit Polen. Hij ging naar India, China en dankzij zijn reisgezel – een 2500 jaar oude Griek – reisde hij uiteindelijk de halve wereld over, maar maakte vooral veel reizen door allerlei tijdperken.

GEHEIME CULTURELE REIS

Verspreid in dit hoofdstuk staan vier aanwijzingen voor een geheimzinnige culturele bestemming.

EERSTE HINT: van dit monument is maar 30% behouden gebleven.

RED HET KLOOSTER

De lijst met werelderfgoed heeft een treurige bijlage: de lijst met bedreigde erfgoederen. De reden dat ze bedreigd worden, is bijvoorbeeld de klimaatcrisis, gewapende conflicten, massatoerisme of gebrekkig onderhoud. Dit gold bijvoorbeeld voor een beroemd Georgisch klooster dat in 1106 werd gesticht en ook voor de nabijgelegen Bagratikathedraal. Deze markante gebouwen uit de Georgische middeleeuwen waren door ondeskundige en gebrekkige restauratie zo vervallen geraakt dat de Unesco vreesde voor hun behoud. Maar gelukkig kan erfgoed ook weer van de lijst met bedreigd werelderfgoed afkomen. Aanpassingen in het beheer van deze beschermde gebieden hebben ervoor gezorgd dat deze gebouwen niet meer in gevaar zijn.

De naam van het klooster heeft zes letters. Om die te vinden moet je deze puzzel oplossen. Achter elk woord staat het aantal letters van het woord dat je moet vinden. Elke 'G' geeft aan dat een letter correct geplaatst is, en elke 'F' dat een letter verkeerd staat.

FLEGMA F F F F

TYPIST F F

GONDEL G F F

VOGELS F F F

GELACH G G G G

TITELS F F F F

SUDOKU VAN STOEPA'S

Ten teken van de enorme invloed van het boeddhisme op de lokale samenleving en cultuur, staat Myanmar (Birma) vol 'stoepa's'. Deze boeddhistische tempels heten daar 'paya's'. De beroemdste stoepa van het land staat in Yangon (het oude Rangoon), en 99 meter daarvan is versierd met bladgoud en edelstenen. Hieromheen is de stad gebouwd en speelt het stedelijke leven zich af. Er wordt gezegd dat daar meerdere haren van Gautama Boeddha worden bewaard en voor het boeddhisme is het een van de heiligste plaatsen.

Om de naam van de stoepa te vinden, moet je de volgende alfabetische sudoku oplossen. Op de gemarkeerde lijn komt de naam tevoorschijn.

N			E	W		
	S			W		A
			H	N	D	
		E	G		A	H
G	N			O	S	
	O		A	E		
A		O				N
		H		W		G

DE VERBODEN STAD

Dit gigantische paleisachtige bouwwerk waar in de loop van vijfhonderd jaar talloze Chinese keizers het land hebben geregeerd, samengespannen en plezier hebben gemaakt, bestaat uit negenhonderdtachtig gebouwen van verschillende afmetingen en betekenis. Hier gaan we met zeven daarvan spelen.

Plaats de volgende gebouwen alleen horizontaal in het raster. Er zijn drie gebouwen die 3 vakjes beslaan en twee die 2 vakjes beslaan. De getallen links van de rijen en boven de kolommen geven aan hoeveel er in die rij of kolom worden bezet. Twee tempels die maar 1 vakje innemen, zijn al juist geplaatst. De tempels mogen niet direct naast elkaar geplaatst worden in de rijen.

	2	4	5	2	2	0
3						
4						
0						
3						
2						
3						

EN WAT GEBEURDE ER DAARNA?

We kennen allemaal de heldendaden van de grote ontdekkingsreizigers van de wereld, de details van alle mijlpalen die ze hebben behaald en we hebben van alles gelezen over de omstandigheden waaronder ze geschiedenis schreven. Maar wat gebeurde er daarna met ze? Gingen ze gewoon naar huis om te genieten van alle aandacht en het applaus of kregen ze al snel weer reiskoorts? In deze quiz kijken we hoe het een paar van de beroemdste ontdekkingsreizigers ter wereld is vergaan.

1 Na zijn lange verblijf in Azië keerde Marco Polo terug naar zijn geboortestad Venetië, maar daar ging zijn leven niet van een leien dakje. Omdat zijn stad in oorlog was met een rivaliserende stad, belandde hij in de gevangenis. Maar zoals bij veel andere schrijvers hebben we het aan deze gevangenschap te danken dat we zijn verhalen kennen. Volgens de overlevering heeft hij *Il Milione*, het reisverslag waardoor we hem kennen, in de gevangenis aan zijn metgezel Rustichello da Pisa gedictieerd. Gelukkig zat hij niet lang gevangen en zijn laatste levensjaren leefde hij in Venetië als een rijk en gerespecteerd koopman. **In welke stad zat hij gevangen?**

- a. Milaan
- b. Napels
- c. Genua

2 Juan Sebastián Elcano maakte samen met 17 andere zeelieden de eerste reis rond de wereld. Deze expeditie, waarbij de meeste opvarenden, onder wie kapitein Magellaan, onderweg omkwamen, kende veel tegenslag. Vier jaar later begon Elcano aan een nieuwe expeditie naar de Molukken. Deze keer had hij minder geluk. Midden op de Stille Oceaan stierf hij aan scheurbuik of werd hij vergiftigd omdat hij een grote vis met ciguatera (gif geproduceerd door algen) had gegeten. **Bij welk land horen de Molukken, die beroemd zijn om hun specerijen?**

- a. Indonesië
- b. Filipijnen
- c. Nieuw-Guinea

3 In 1866 stuurde de Royal Geographical Society ontdekkingsreiziger David Livingstone naar Afrika om de bronnen van de Nijl te gaan zoeken. Na enkele jaren was men hem uit het

oog verloren en kreeg Henry Morton Stanley de opdracht hem te gaan zoeken. Hij vond hem in 1871 bij het Tanganyikameer waar hij hem aansprak met de legendarische zin 'Dr Livingstone, I presume'. Maar de beroemde ontdekkingsreiziger wilde niet meer terug naar Engeland. Hij bleef in Afrika waar hij doorging met zijn onderzoek en in 1873 stierf aan malaria en dysenterie. Zijn lichaam werd overgebracht naar Engeland, waar hij in Westminster Abbey werd begraven. Maar zijn hart bleef letterlijk in Afrika en werd begraven aan de voet van een boom, ter ere van zijn strijd tegen de slavernij. Stanley keerde terug naar Engeland en bouwde, na meerdere missies in Afrika, een reputatie op van een wreed en gewelddadig man omdat hij bij de exploitatie van Congo samenwerkte met koning Leopold II. Waar de bronnen van de Nijl zijn, weet men nog steeds niet. **Maar door welk land loopt deze rivier niet?**

- a. Tanzania
- b. Oeganda
- c. Zambia

4 Ernest Shackleton had in Engeland al naam gemaakt als ontdekkingsreiziger, maar werd een held toen hij en zijn complete bemanning wisten te overleven toen ze meer dan twee jaar lang vastgevroren zaten in het ijs. Maar deze roem was voor hem niet genoeg en in 1921, vijf jaar na zijn terugkeer, begon hij een nieuwe expeditie, die zijn laatste zou worden. Shackleton stierf in januari 1922 aan boord van het schip de *Quest* in South Georgia aan een hartaanval. Hij wordt nog steeds herinnerd omdat hij zware tegenslag heeft weten om te zetten in een les in wilskracht en leiderschap. **Wat was het doel van de reis waarom hij tegenwoordig bekend is?**

- a. De Noordpool bereiken
- b. Antarctica over land oversteken via de Zuidpool
- c. Rond Antarctica zeilen

5 Je kunt Roald Amundsen, de eerste persoon die voet zette op de Zuidpool, niet noemen zonder daarbij te denken aan de dood van Scott die op hetzelfde moment ook een poging waagde, maar erbij omkwam. Minder bekend is dat Amundsen zelf ook omkwam tijdens een expeditie naar de Noordpool om een oude rivaal te redden: de Italiaanse ingenieur Umberto Nobile die verdwaaard was geraakt toen hij met een luchtschip over de pool vloog. Aangenomen wordt dat Amundsens watervliegtuig in zee is gestort. Zijn lichaam is nooit gevonden.

Wat is er met Nobile gebeurd?

- a. Hij werd dood aangetroffen naast het wrak van zijn luchtschip en eervol begraven door de regering Mussolini.
- b. Hij werd gered maar kwam het jaar daarop om tijdens een andere expeditie onder vergelijkbare omstandigheden.
- c. Hij werd gered en leefde nog lang en gelukkig; hij overleed in 1978.

6 Maurice Herzog en Louis Lachenal waren de eersten die in 1950 een bergtop van meer dan 8000 meter hoogte beklommen. Hun prestatie was zo knap dat die pas 20 jaar later werd geëvenaard. Herzog, die zijn vingers en een teen had verloren, werd politicus, kwam in de Franse regering en overleed in 2012. Lachenal stierf in 1955 toen hij tijdens het skiën in Chamonix in een gletsjerspleet schoot. **Wat is de naam van de berg die ze samen hebben bedwongen?**

- a. K2
- b. Annapurna
- c. Cho Oyu

ANONIEME REIZIGER

DERDE HINT: om maar te kunnen reizen is hij zelfs naar de maan gevlogen.

WAAR KOMT DEZE MAGNEET VANDAAN?

Hoeveel van deze kitscherige souvenirs herken je?

- Singapore • Rusland • Ierland • Siem Reap (Cambodja) • Valparaiso (Chili)
- Cuba • Buenos Aires (Argentinië) • Roemenië • Namibië • Madagaskar • Portugal
- Nederland • Santorini (Griekenland) • Tsjechië • Zweden • Puerto Rico
- Colonia del Sacramento (Uruguay) • Polen • Japan

